model kartonowy ♦ 1 : 200

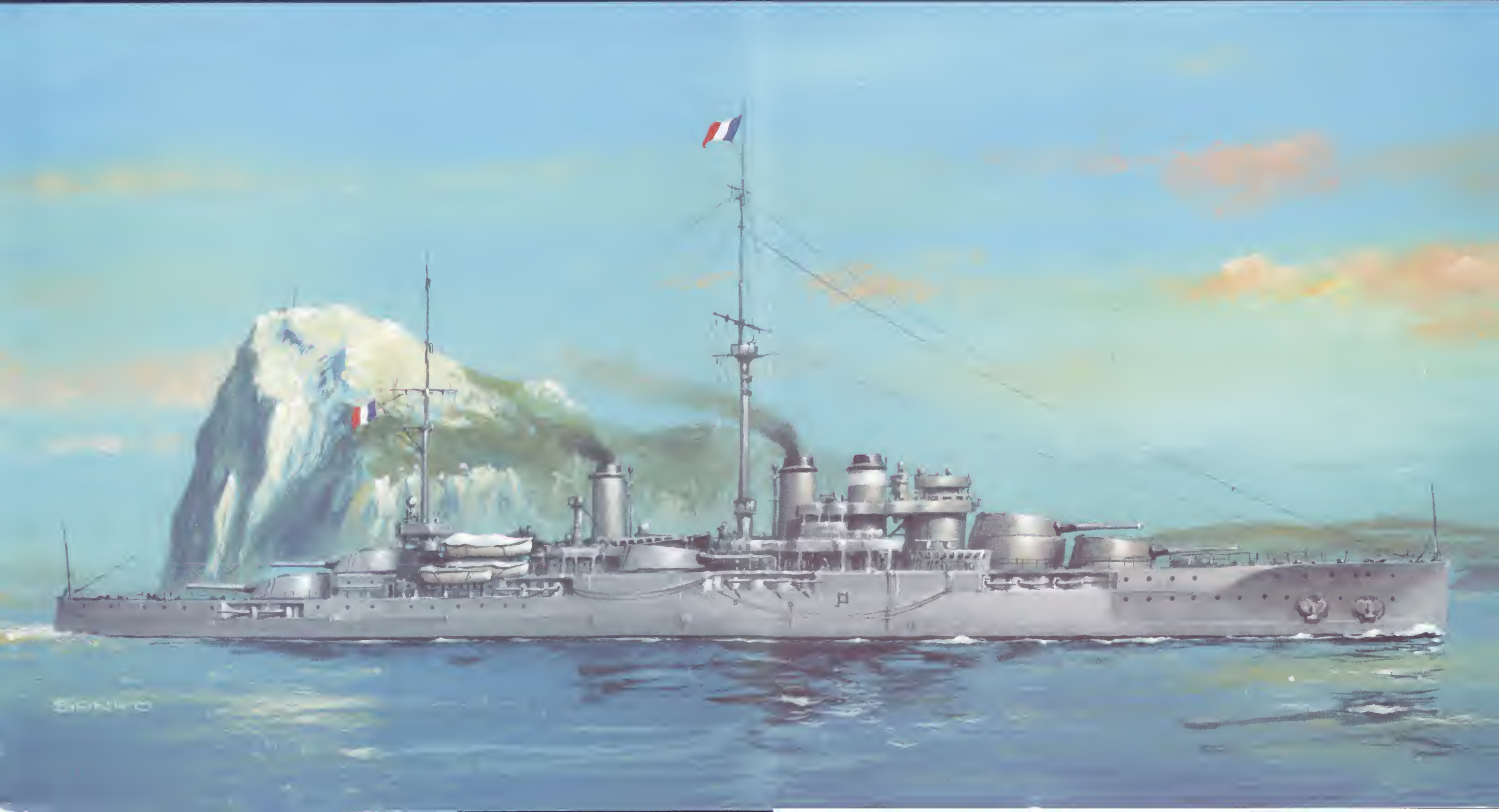
MODELIK

COURBET

FRANCUSKI PANCERNIK Z I WOJNY ŚWIATOWEJ

Rok XI (XVIII) Nr 29/07 ISSN 1428-3840

Nakład 1000 egz.

Francuski pancernik z I wojny światowej
COURBET

Pancernik *Courbet* był pierwszym drednotem jaki zaczęto budować na zamówienie floty francuskiej. Budowy podjęła się stocznia marynarki (arsenał) w Lorient. Stępkę położono 1 września 1910 roku, wodowanie nastąpiło 23 września następnego roku, natomiast podniesienie bandery 19 listopada 1913. Okręt został do służby przyjęty wraz z bliźniaczym *Jean Bart* i służył w 1 Armii Morskiej (nazwa trzonu sił morskich Francji na Morzu Śródziemnym). Na początku wojny pancernik był jednostką flagową wiceadmirała A. Boué de Lapeyrcre.

Na początku wojny działania floty francuskiej koncentrowały się na osłonie konwojów z wojskiem płynących do Europy gównie z portów w Afryce północnej, będącej w tym czasie pod kontrolą Francji.

Flota francuska poszukiwała także w tym okresie niemieckich okrętów działających na Morzu Śródziemnym, a mianowicie krążownika liniowego Goeben i lekkiego krążownika Breslau. Obie jednostki służyły później we flocie tureckiej.

W sierpniu 1914 roku flota francuska uczestniczyła także w blokadzie wybrzeża Austro-Węgier.

16 sierpnia 1914 roku trzon floty francuskiej (między innymi 13 pancerników i 4 krążowniki pancerne) u wybrzeży Czarnogóry napotkał na stary i powolny krążownik austriacki Zenta. Po nierównej walce został on zatopiony.

W dalszym okresie wojny francuskie pancerniki były rzadziej wykorzystywane gdyż obawiano się niemieckich i austro-węgierskich okrętów podwodnych działających na tym akwenie. W tym czasie U-12 storpedował i znacznie uszkodził bliźniaka *Courbeta* pancernik *Jean Bart*.

Flota francuska aktywnie uczestniczyła także w operacji przeciw Grecji, co doprowadziło do zajęcia ważniejszych portów tego państwa i wciągnięcia go do wojny po stronie Ententy.

Po wojnie pancerniki typu Courbet były wykorzystywane do działań przeciwko bolszewikom w Rosji, powstaniu w Turcji i buncie w hiszpańskich koloniach w Afryce Północnej (obawiano się, że niepokoje obejmą także terytoria zajęte przez Francję). W czasie tych działań na skałach zatonęła inna bliźniacza jednostka *Courbeta* - pancernik *France*.

Wszystkie pancerniki francuskie tego typu w okresie międzywojennym były przebudowywane, jednak nie wzmacniano ich potencjału bojowego przez instalację nowych typów uzbrojenia. Przebudowy obejmowały zabudowę kolejnych kondygnacji nadbudówki dziobowej i ustawienie trójnożnego masztu. *Courbet* w tym czasie stracił pierwszy komin, natomiast drugi został przesunięty bliżej dziobu i wydłużony. Wszystkie okręty tego typu od końca lat 20-stych były wykorzystywane tylko jako okręty szkolne.

Po wybuchu wojny z Niemcami do aktywnej służby wprowadzono tylko *Courbeta* i *Parisa* (*Jean Bart* przemianowany na *Ocean* został wycofany ze służby szybciej).

Oba pancerniki wspierały ogniem swych dział francuską armię działającą w północnej Francji. Po kapitulacji Francji oba okręty zostały zajęte przez Anglików. *Courbet* znajdujący się pod flagą adm. Gaudina de Villaine został przejęty przez Anglików w Portsmouth 2 lipca 1940 roku. Załoga została internowana na lądzie, zaś sam okręt po pewnym czasie przekazano siłom Wolnych Francuzów gen. de Gaulle'a.

Przez jakiś czas pancerniki wykorzystywano jako okręt przeciwlotniczy i jako jednostkę szkolną. Ponieważ nie nadawał się do aktywnej służby w czasie lądowania w Normandii pancernik po rozbrojeniu 10 czerwca 1944 roku został zatopiony w Arromanches jako element sztucznego falochronu.

Dane techniczne:

Wyporność standard:	23 189 t
Wyporność pełna:	26 000 t
Długość:	168 m
Szerokość:	27,9 m
Zanurzenie:	9 m
Uzbrojenie:	12 (6 x 2) 305 mm 22 x 138 mm 6-7 x 1 75 mm plot
Moc maszyn:	28 000 KM
Prędkość:	21-22 w
Zasięg:	8 600 Mm przy V=10 w
Załoga:	1108 ludzi

MODELIK 29/07	Pancernik COURBET
ISSN 1428-3840	Wydanie I
Opracowanie modelu:	Michał Glock
Ilustracja na okładce:	Wojciech Sankowski
Redakcja numeru:	Janusz Oleś
Druk:	Drukarnia MODELIK & Drukarnia DB

Wydawca:
Wydawnictwo i Drukarnia "MODELIK" - Janusz Oleś
74-100 Gryfino; ul. Szczecińska 10
Korespondencja:
"MODELIK"; 74-100 Gryfino; skr. poczt. 145
tel./faks: (091) 40-45-299 e-mail: biuro@modelik.pl
www.modelik.pl

UWAGI OGÓLNE

Model został zaprojektowany dla średnio zaawansowanych modelarzy i nie powinien nastręczać zbyt wielu problemów przy jego budowie. Warunkiem poprawnego wykonania modelu jak zawsze jest dokładność przy wycinaniu i pasowaniu elementów oraz dobry klej.

Dodatkowe oznaczenia

- ** - nakleić na tekturę o grubości 0,8 - 1 mm
- ✂ - wyciąć
- **L** - część lewa
- **R** - część prawa

OPIS BUDOWY MODELU

Kadłub

Budowę kadłuba rozpoczynamy od podklejania elementów szkieletu tekturą 0,8-1mm. Budowę szkieletu wyczerpująco pokazują rysunki 1-5. Następnie oklejamy część denną kadłuba, przy czym sklejanie należy rozpocząć od strony dziobu i rufy. Na końcu doklejamy część 8. Jest to środkowa część poszycia dennego i została zaprojektowana w nietypowy sposób. Naklejenie tego elementu rozpoczynamy do zaoblenia jego końców zgodnie z kształtem wręg w tym miejscu. Do wręg przyklejamy także paski 8a-8g które ułatwią klejenie. Część 8 doklejamy najpierw do elementu E1 i następnie doklejamy fragmenty boczne.

Instalację sterów i śrub pokazano na rys. 6.

Burty i pokłady sklejamy wg rysunków 7-11 przy czym przed klejeniem tych elementów trzeba wykonać 22 stanowiska kazamatowe dział kal.138 mm (rys.12). Na koniec miejsce łączenia burt i poszycia dennego maskujemy czarnymi paskami nadrukowanymi na jednym z arkuszy ze szkieletem.

Nadbudówki

Budowę nadbudówki w wyczerpujący sposób pokazują rysunki 13-18. Numeracja części odpowiada kolejności sklejania.

Uwaga: pierwszy komin miał wymalowany jeden biały pas (cz. 57c), drugi komin ma od strony rufowej zaznaczone drabinki, trzeci komin jest gładki. Kołnierz 57j doklejamy do rufowego komina przy czym fragment ścięty powinien wypadać od strony rufy.

Trapy 52 łączą pokładówkę 51 z pokładem 2a. 4 trapy wklejamy w otwory w części 51 (naprzemiennie) i dwa w części dziobowej obok barbet drugiej wieży (cz. 84b)

Trapy nr 60b łączą pomost 60, 60a z pokładówką 51, 51a. Trap 60e łączy od strony prawej z rufy pomost 60 z pokładówką 58. Trap ten jest zakrzywiony i klejenie jego rozpoczynamy od wklejenia go w przerwę pomiędzy barierkami 60dR. Koniec trapu 60e należy doklejć do ukośnego fragmentu pokładówki 58. Trap 71b łączy pomost 71 z pokładem 2b. Trapy zaznaczone na dziobowej stronie pomostu 71 łączą go z elementami 70e (stelaż łodziowy rys. 19). Do platformy 72 doklejamy od spodu wsporniki 72c, natomiast do platformy 73 wsporniki 73c.

Uwaga: Obie kolumny masztu głównego 65 i 65a łączymy za pomocą elementu 65b.

Artyleria

Sposób sklejania uzbrojenia pokazano na rys. 21. Wieże można wykonać w wersji łatwiejszej z nieruchomymi lufami i trudniejszej z lufami mogącymi się podnosić i opadać. W tej drugiej wersji trzeba wykonać cały szkielet wieży i wyciąć czarne otworu w jej przedniej części.

Działka salutacyjne kal.47 mm przedstawiono na rys. 22.

Uwaga. Dla modelarzy chcących wykonać wieże jako elementy obrotowe zaznaczono osie symetrii gdzie należy umieścić pineskę lub szpileczkę, która będzie stanowiła oś obrotu wieży.

Wyposażenie pokładowe i łodzie

Elementy nie powinny nastręczać trudności (rys. 23-32). Na rysunku złożeniowym przedstawiono rozmieszczenie tych elementów.

Duże reflektory cz.77 naklejamy na pokładzie 2a i 2b, mniejsze cz.76 na pomoście 64d, e, i na platformie 73.

Kompas 78 naklejamy jako pierwszy od strony dziobu na pomoście 64, kompas 79 jako drugi. Kompasy 80 naklejamy: dwa na pomście 60 (w jego części rufowej) i 4 na pomoście 72. Kompas 78 sklejamy w następujący sposób: element 78 sklejamy w ścięty stożek. Od góry naklejamy tarczę 78a i z boków elementy 78b. Analogicznie kleimy kompas 79. Podstawę kompasu 80 sklejamy i odginamy dolne fragmenty. Od góry naklejamy tarczę kompasu 80a.

Aby bardziej uplastycznij model wszystkie drzwi i włazy zostały zaprojektowane także oddzielnie (do naklejenia lub wykonania jako otwarte).

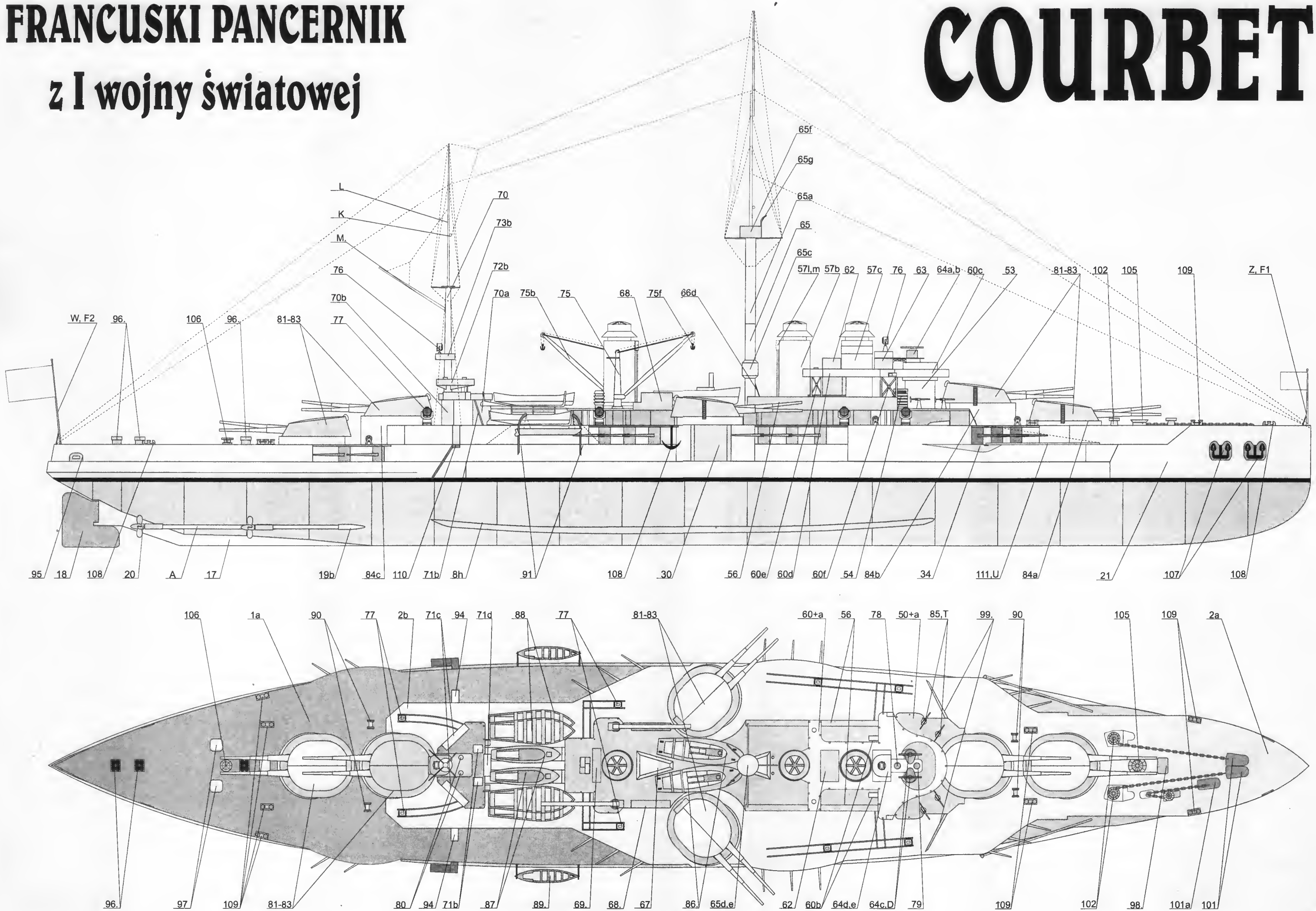
Na zakończenie należy wykonać relingi i łańcuchy oraz powiesić bandery i proporce.

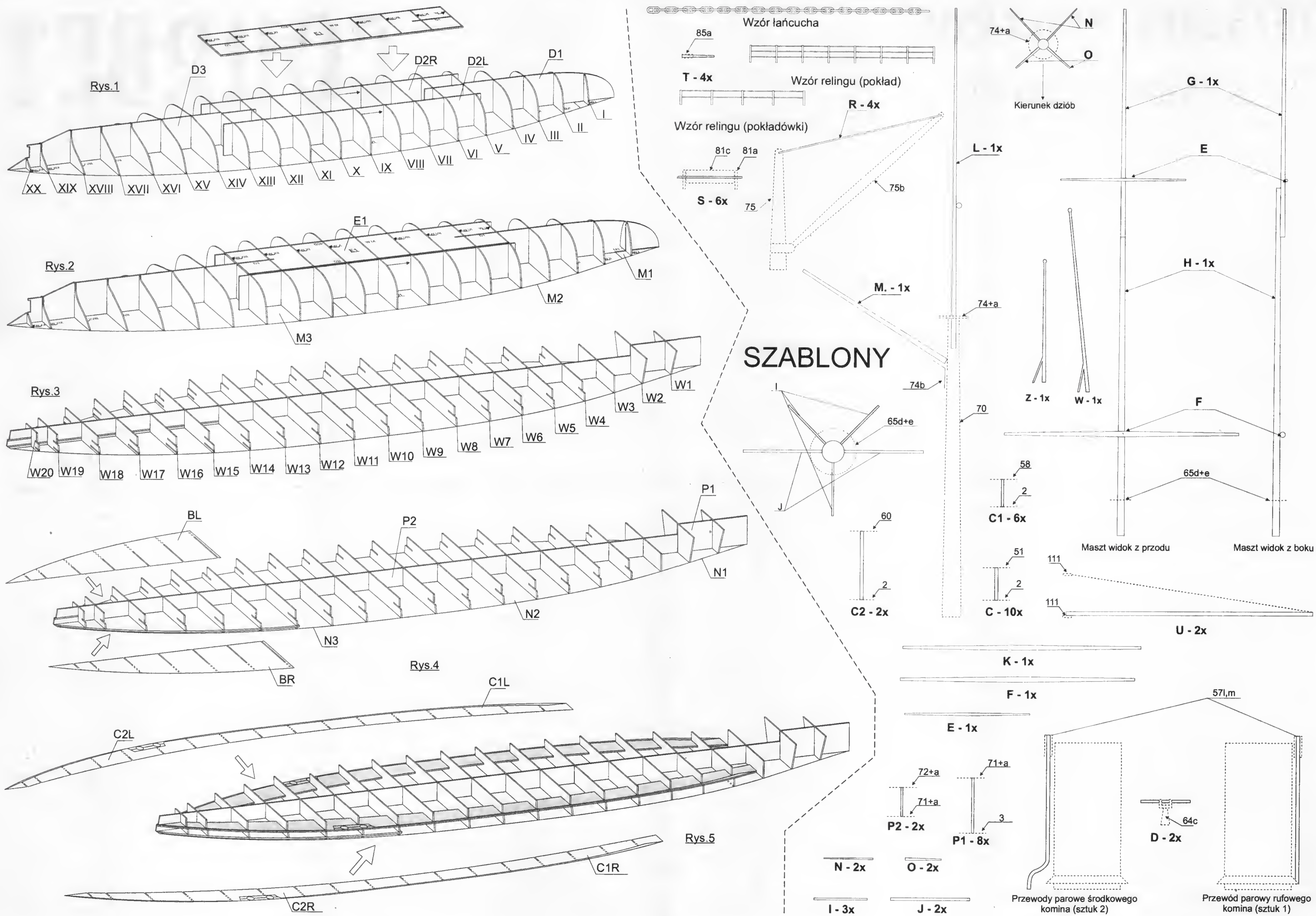

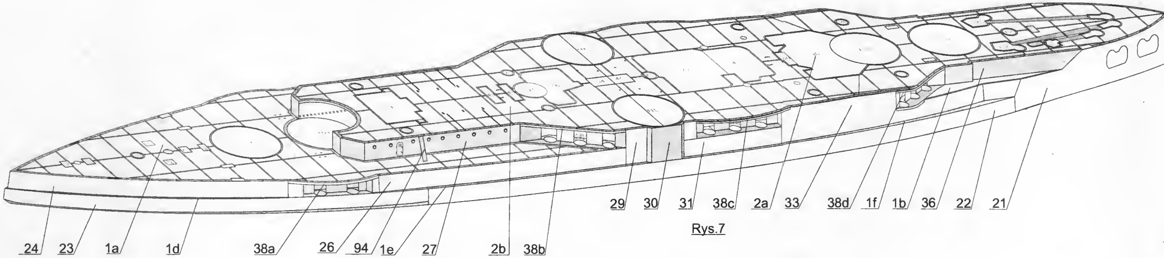
Powyżej: **COURBET** w okresie I wojny światowej

FRANCUSKI PANCERNIK
z I wojny światowej

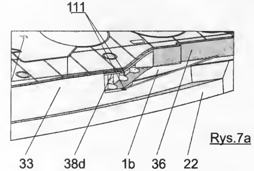
COURBET

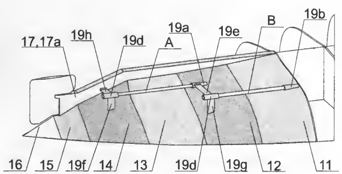

SZABLONY
Rys.1
D3
D2R
D2L
D1
I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX
Rys.2
E1
M1
M2
M3
Rys.3
W1
W2
W3
W4
W5
W6
W7
W8
W9
W10
W11
W12
W13
W14
W15
W16
W17
W18
W19
W20
BL
P1
P2
N1
N2
N3
BR
Rys.4
C1L
C2L
C1R
C2R
Rys.5
Wzór łańcucha
85a
T - 4x
Wzór relingu (pokład)
Wzór relingu (pokładówki)
R - 4x
81c
81a
S - 6x
75
75b
M. - 1x
74+a
N
O
Kierunek dziób
L - 1x
74b
70
G - 1x
E
H - 1x
Z - 1x
W - 1x
F
65d+e
I
J
58
2
C1 - 6x
60
C2 - 2x
51
C - 10x
111
U - 2x
Maszt widok z przodu
Maszt widok z boku
K - 1x
F - 1x
E - 1x
57l,m
72+a
71+a
P2 - 2x
3
P1 - 8x
64c
D - 2x
N - 2x
O - 2x
I - 3x
J - 2x
Przewody parowe środkowego komina (sztuk 2)
Przewód parowy rufowego komina (sztuk 1)

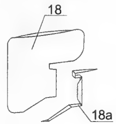

Rys.7

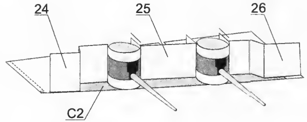

Rys.7a

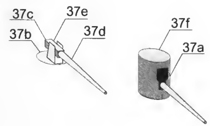

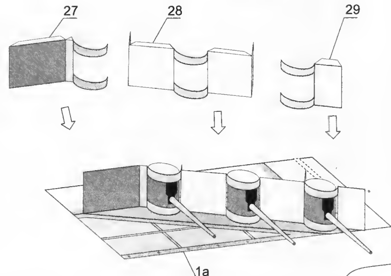
Rys.6

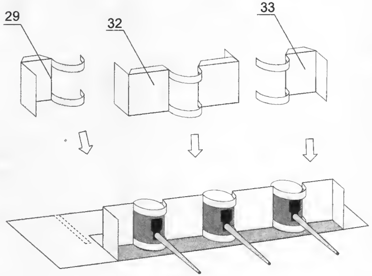
Rys.8

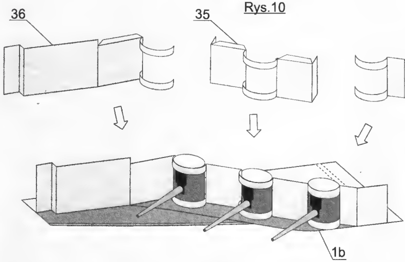
Rys.12

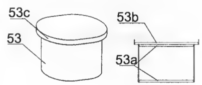
Rys.9

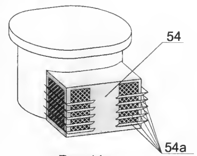
Rys.10

Rys.11

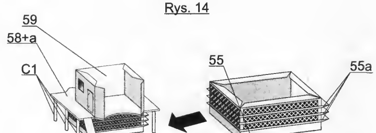

Rys. 14

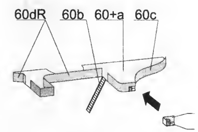

Rys. 14a

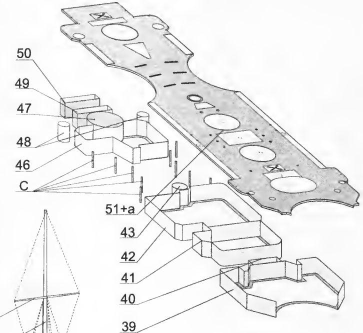
Uwaga: Widok od rufy

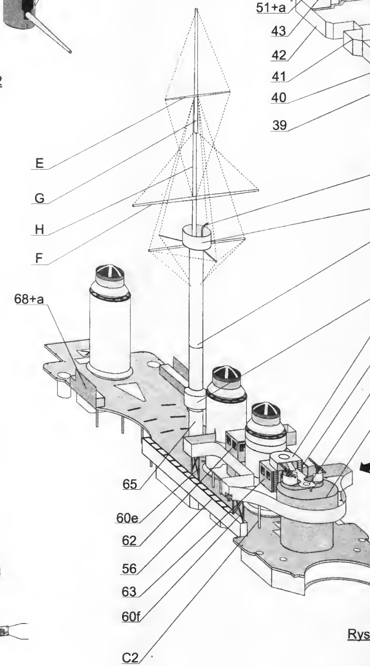

Rys. 15

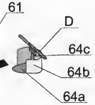

Rys. 16a

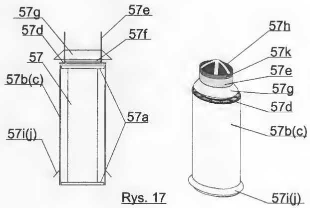

Rys. 13

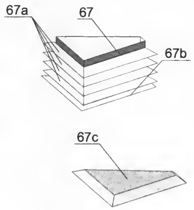

Rys. 16b

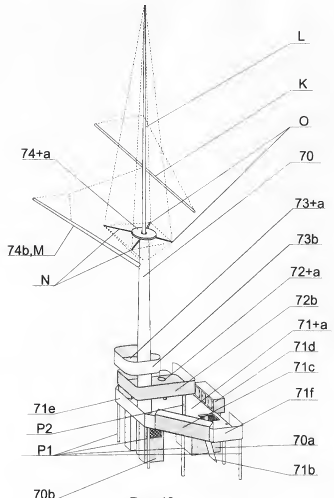
Rys. 16

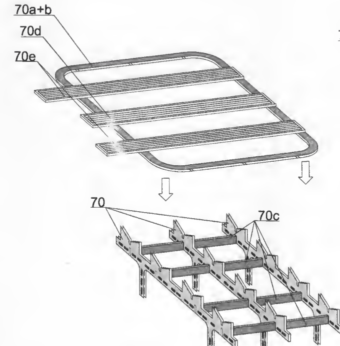
Rys. 17

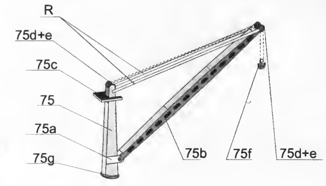
Rys. 17a

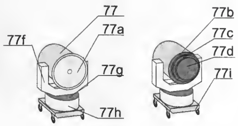
Rys. 18

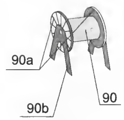
Rys. 19

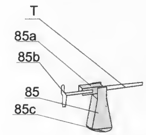
Rys. 20

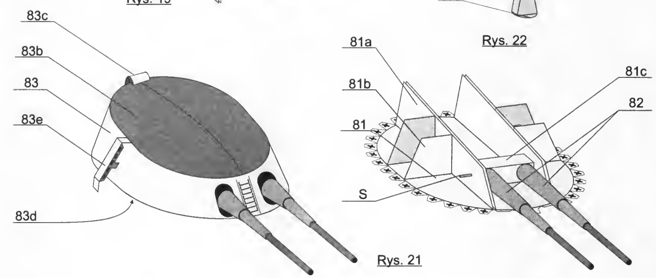
Rys.23

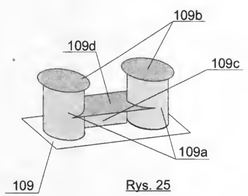
Rys. 24

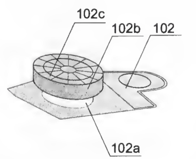
Rys. 22

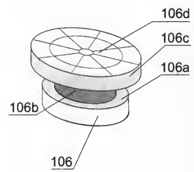
Rys. 21

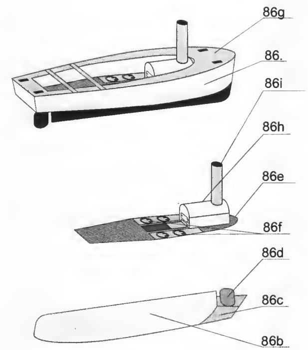
Rys. 25

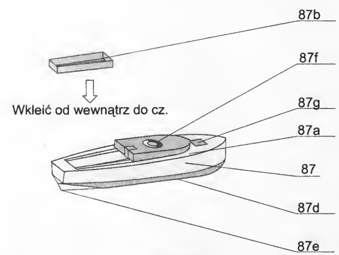
Rys. 26

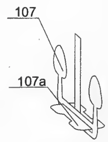
Rys. 27

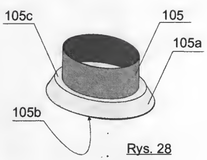
Rys. 30

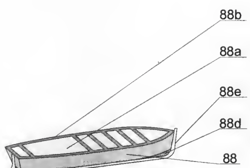
Rys. 31

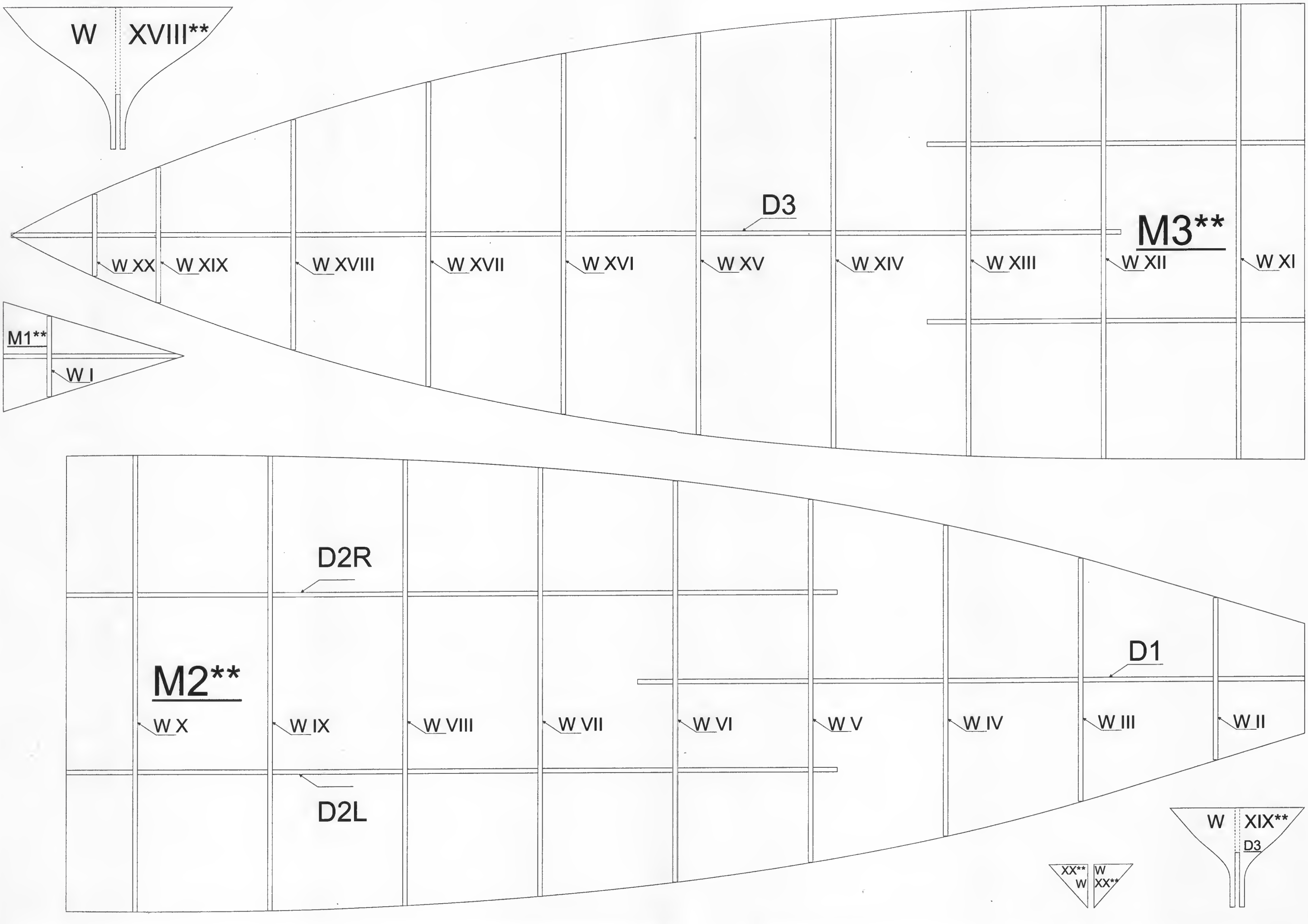
Rys. 32

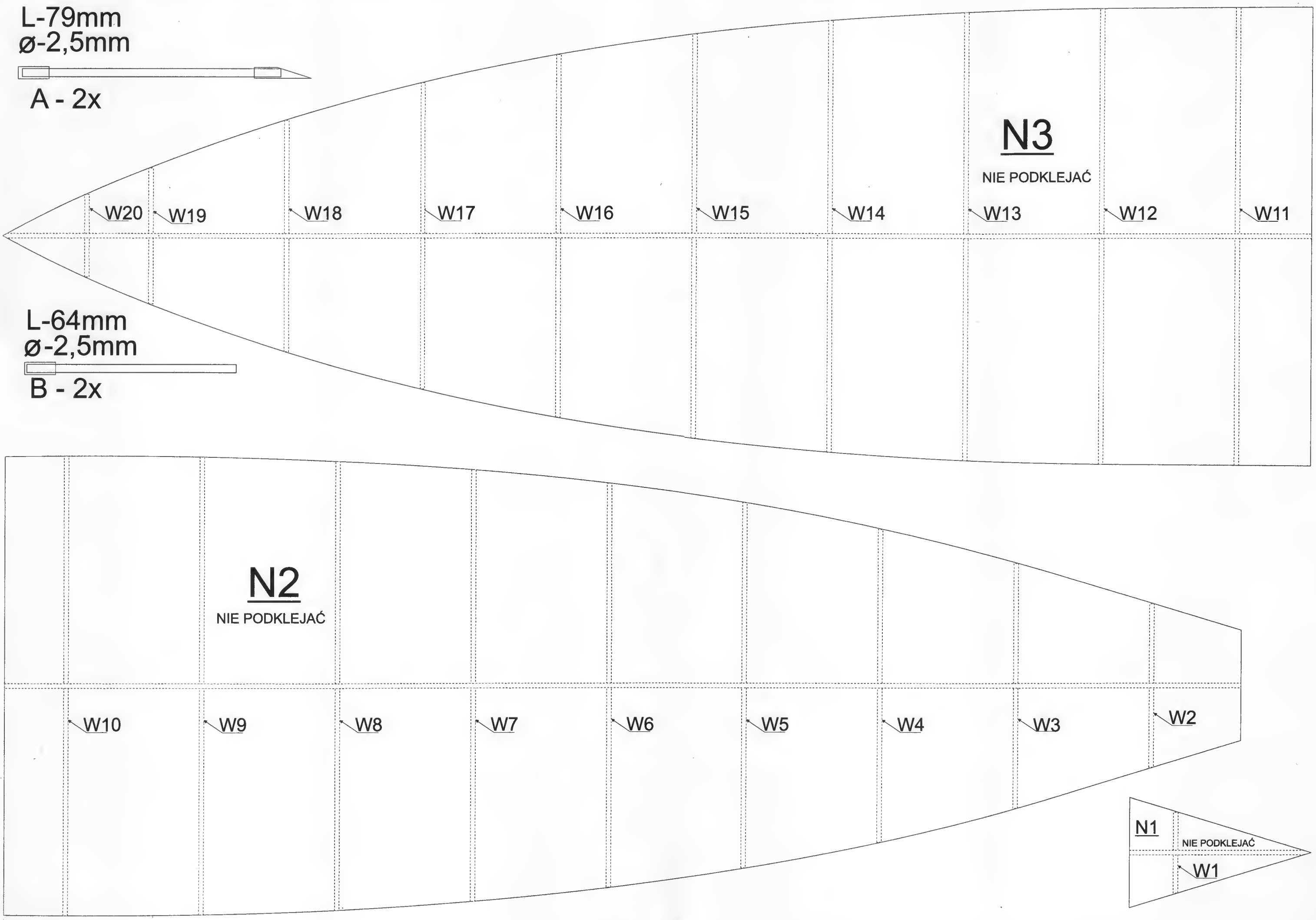

Rys. 28

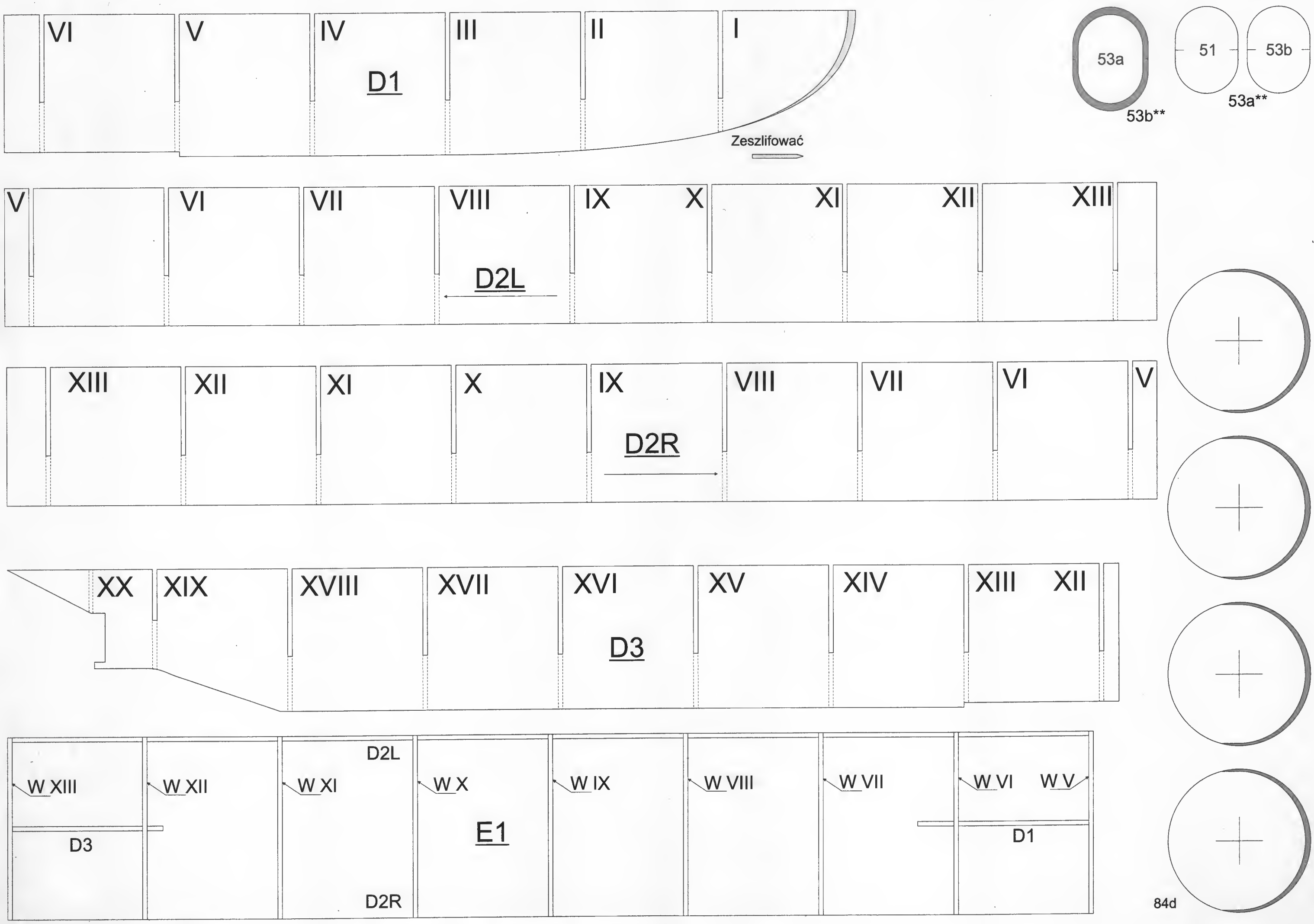

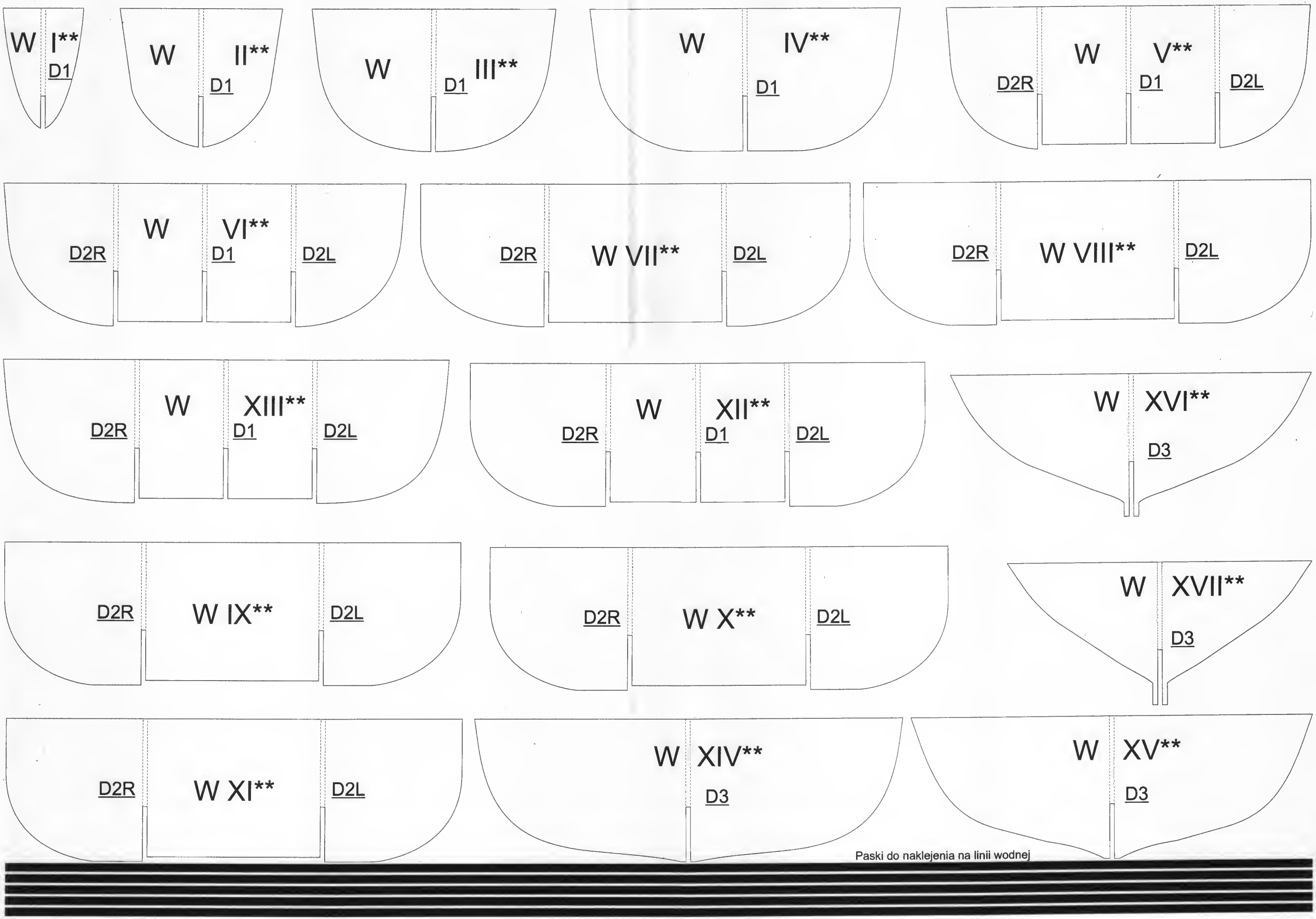
Rys. 29

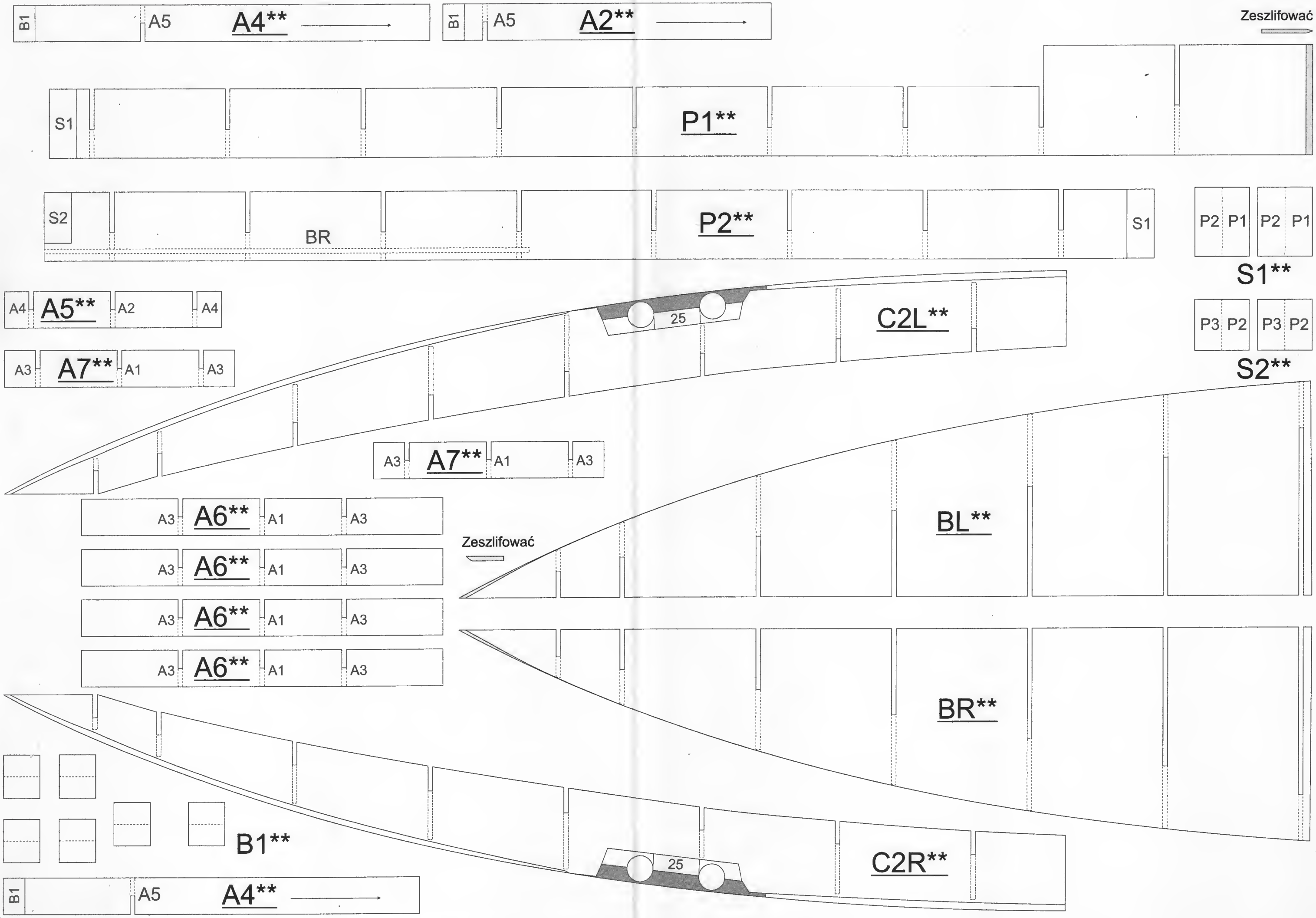

W XVIII**
M1**
W I
D3
M3**
W XX
W XIX
W XVIII
W XVII
W XVI
W XV
W XIV
W XIII
W XII
W XI
D2R
M2**
D1
W X
W IX
W VIII
W VII
W VI
W V
W IV
W III
W II
D2L
W XIX**
D3
XX** W
W XX**

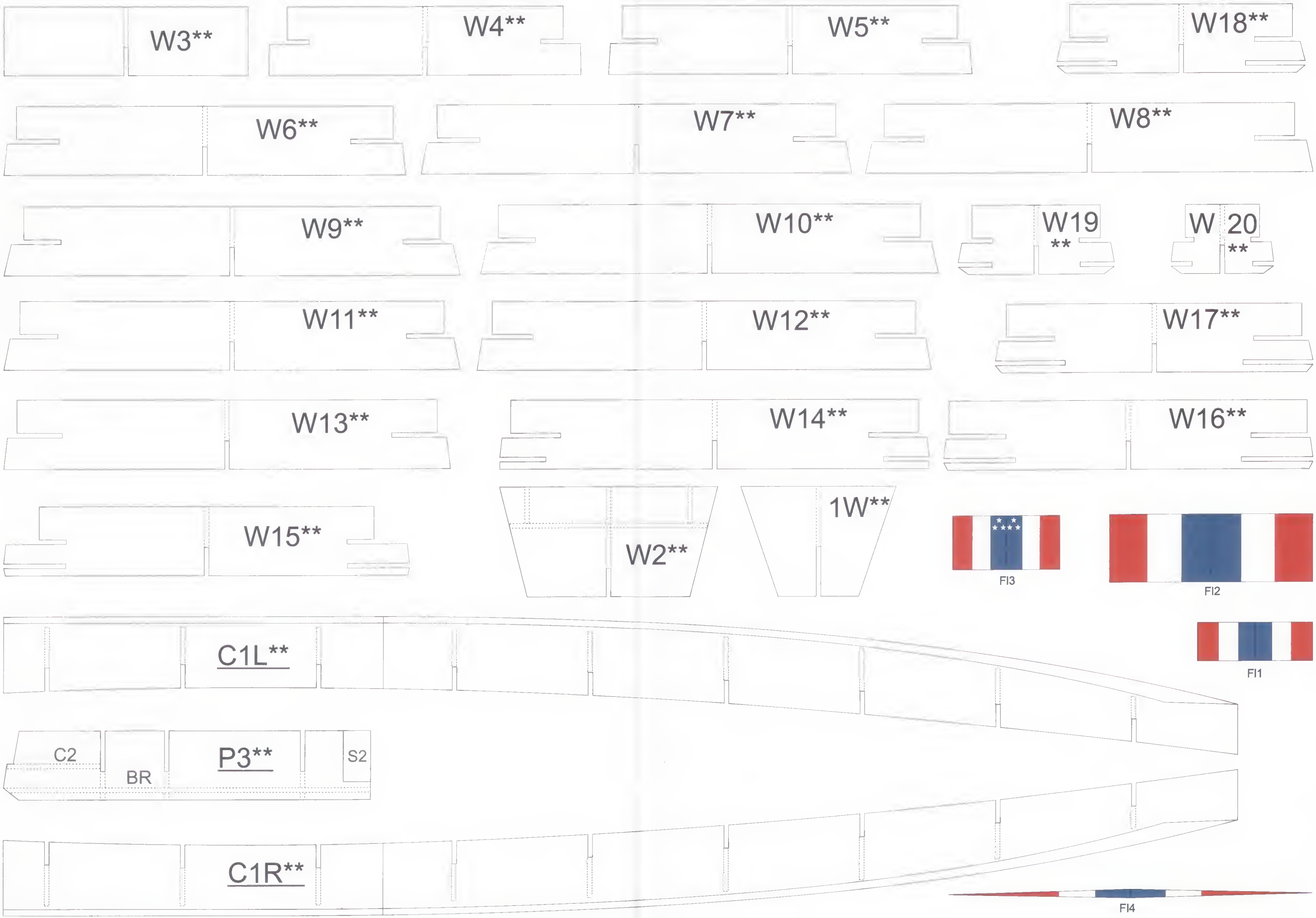
L-79mm
ø-2,5mm
A - 2x
L-64mm
ø-2,5mm
B - 2x
N3
NIE PODKLEJAĆ
W20
W19
W18
W17
W16
W15
W14
W13
W12
W11
N2
NIE PODKLEJAĆ
W10
W9
W8
W7
W6
W5
W4
W3
W2
N1
NIE PODKLEJAĆ
W1

VI
V
IV
III
II
I
D1
Zeszlifować
53a
53b**
51
53b
53a**
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
D2L
XIII
XII
XI
X
IX
VIII
VII
VI
V
D2R
XX
XIX
XVIII
XVII
XVI
XV
XIV
XIII
XII
D3
D2L
W XIII
W XII
W XI
W X
W IX
W VIII
W VII
W VI
W V
E1
D3
D1
D2R
84d

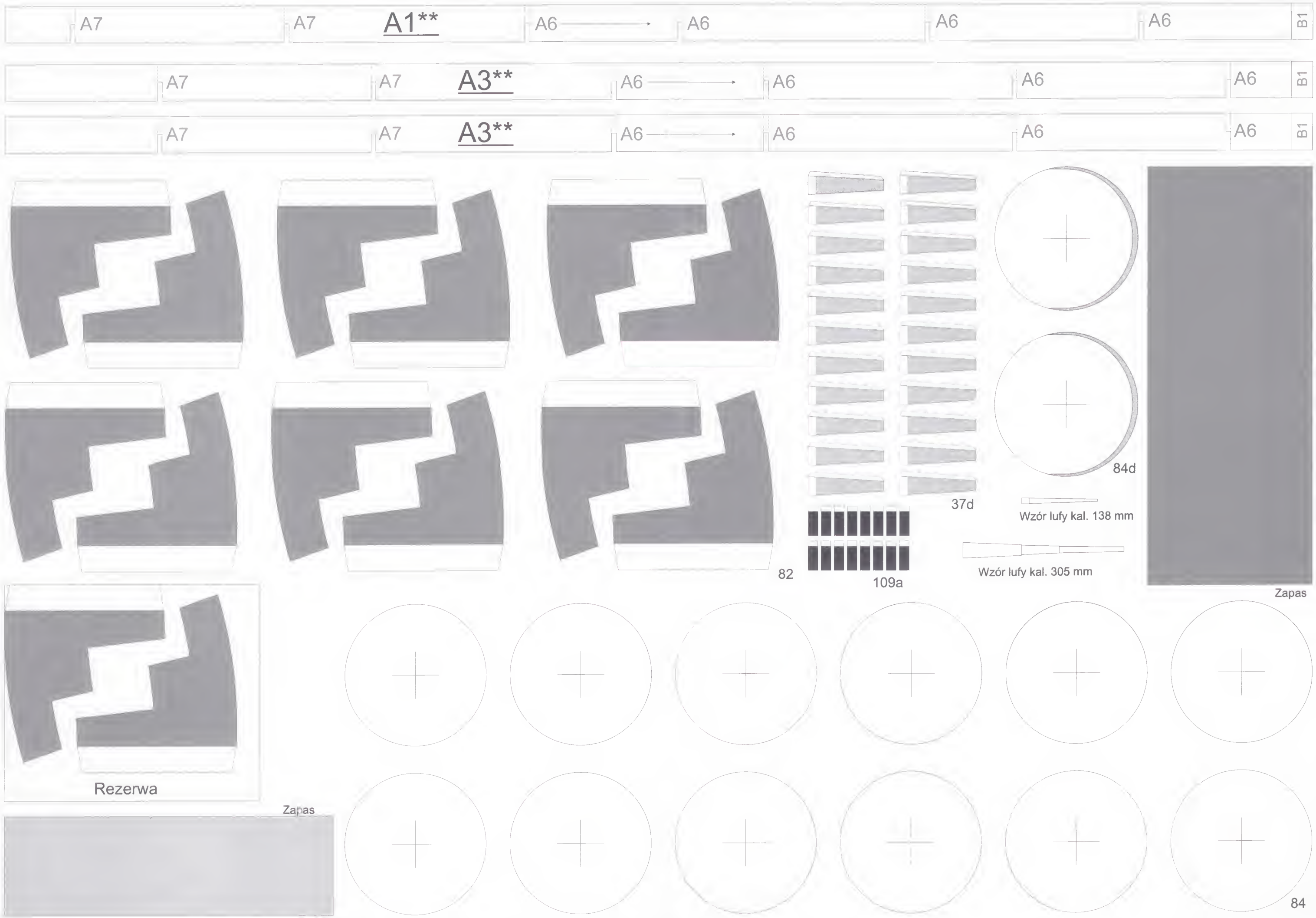

W I**
D1
W II**
D1
W III**
D1
W IV**
D1
D2R
W V**
D1
D2L
D2R
W VI**
D1
D2L
D2R
W VII**
D2L
D2R
W VIII**
D2L
D2R
W XIII**
D1
D2L
D2R
W XII**
D1
D2L
W XVI**
D3
D2R
W IX**
D2L
D2R
W X**
D2L
W XVII**
D3
D2R
W XI**
D2L
W XIV**
D3
W XV**
D3
Paski do naklejenia na linii wodnej

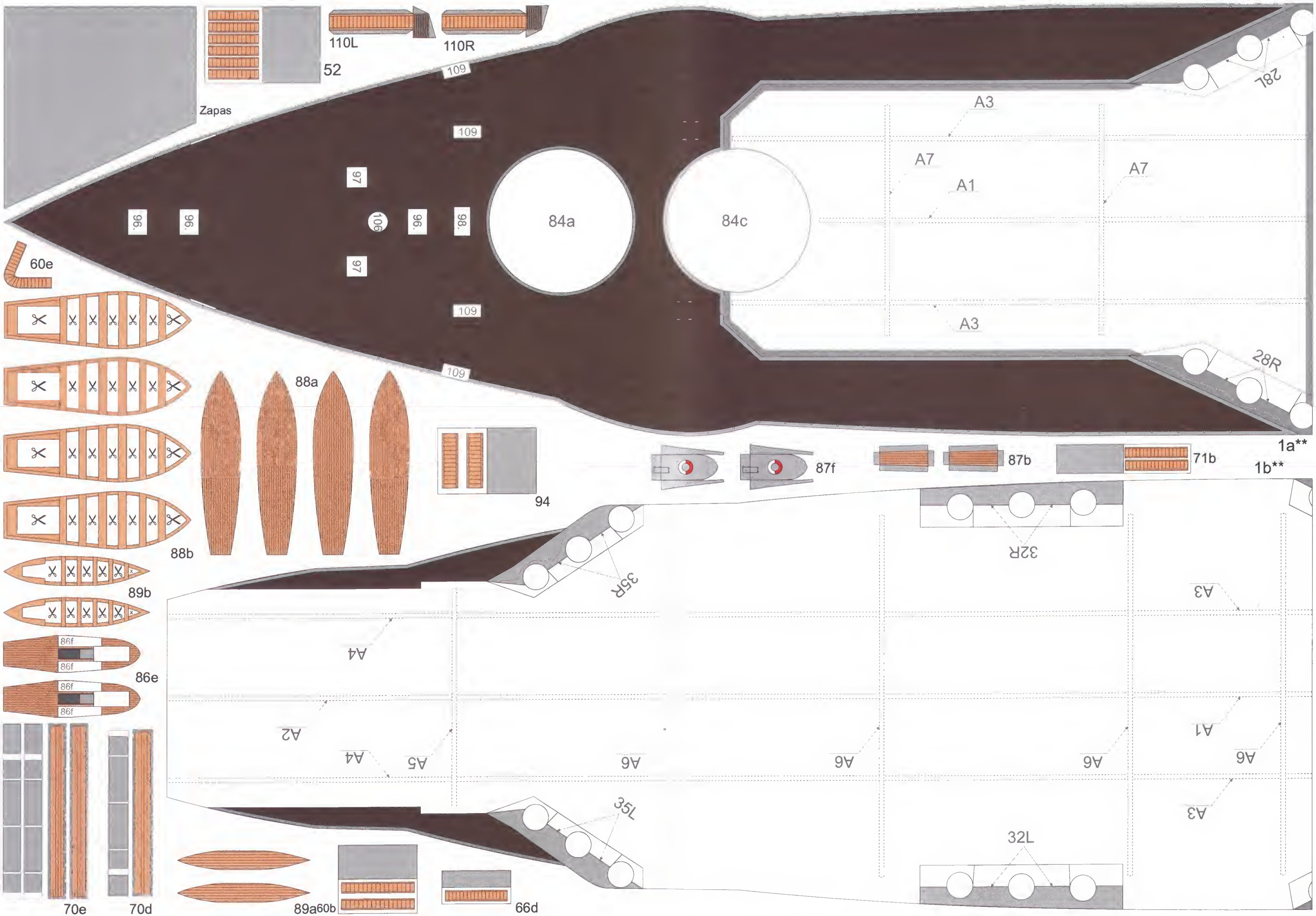

B1
A5
A4**
B1
A5
A2**
Zeszlifować
S1
P1**
S2
BR
P2**
S1
P2 P1 P2 P1
S1**
P3 P2 P3 P2
S2**
A4 A5** A2 A4
A3 A7** A1 A3
25
C2L**
A3 A7** A1 A3
A3 A6** A1 A3
A3 A6** A1 A3
A3 A6** A1 A3
A3 A6** A1 A3
Zeszlifować
BL**
BR**
B1**
25
C2R**
B1
A5
A4**

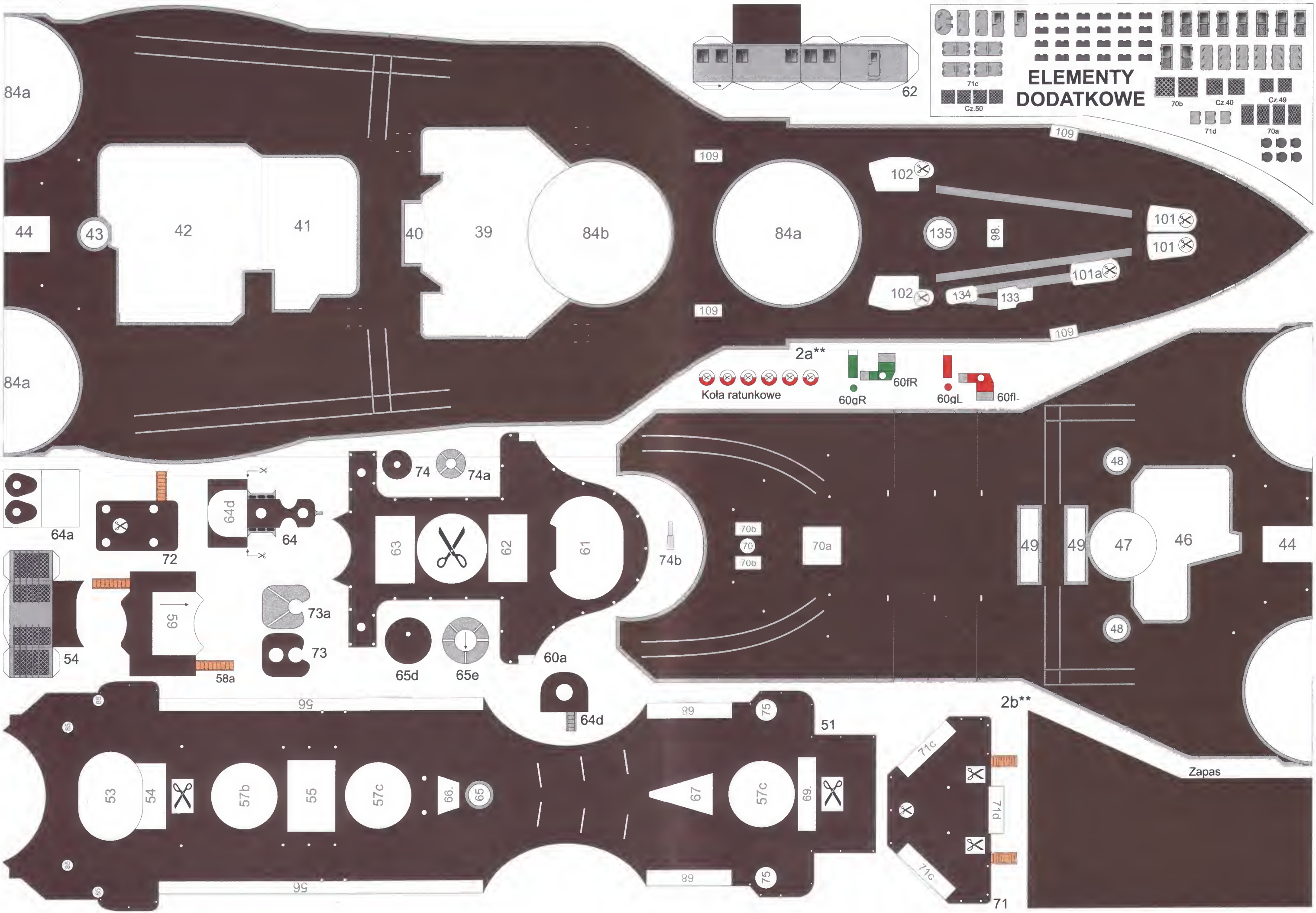

W3**
W4**
W5**
W18**
W6**
W7**
W8**
W9**
W10**
W19 **
W 20 **
W11**
W12**
W17**
W13**
W14**
W16**
W15**
W2**
1W**
Fl3
Fl2
Fl1
C1L**
C2
BR
P3**
S2
C1R**
Fl4

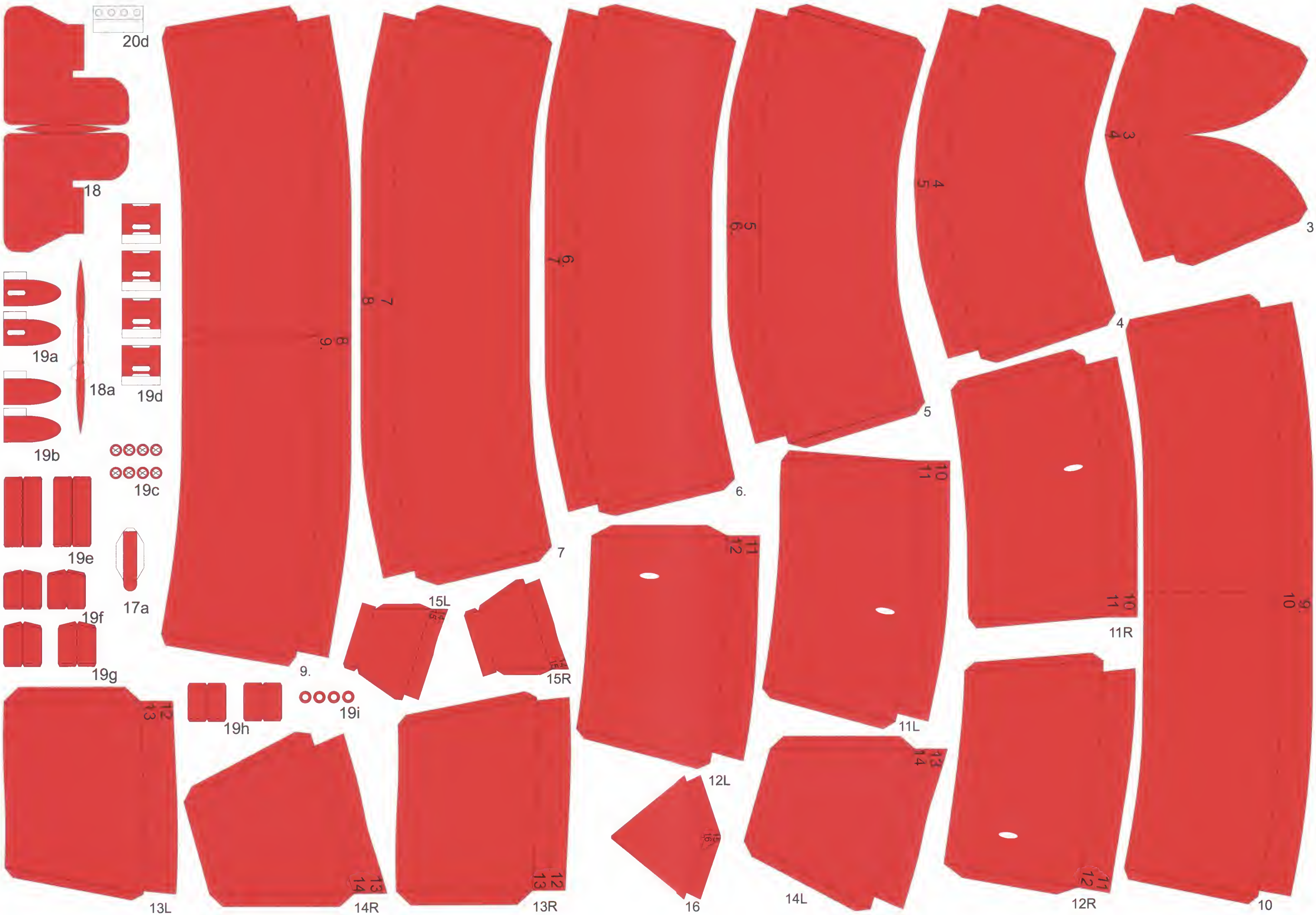

A7
A7
A1**
A6
A6
A6
A6
B1
A7
A7
A3**
A6
A6
A6
A6
B1
A7
A7
A3**
A6
A6
A6
A6
B1
82
109a
37d
84d
Wzór lufy kal. 138 mm
Wzór lufy kal. 305 mm
Zapas
Rezerwa
Zapas
84

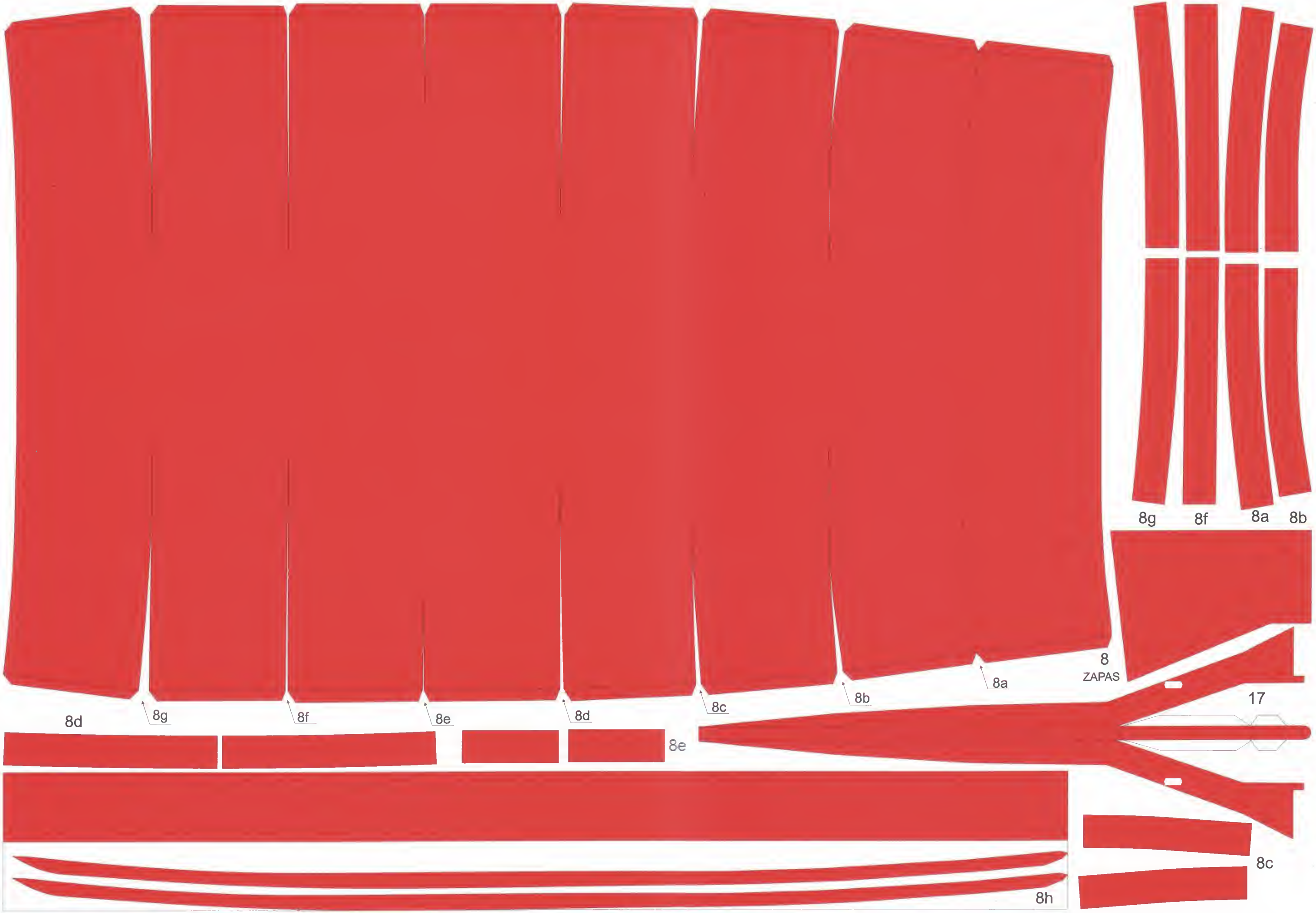
52
Zapas
110L
110R
109
97
96
106
98
84a
84c
A3
A7
A1
28L
28R
60e
88a
88b
89b
86f
86e
70e
70d
89a
60b
66d
94
87f
87b
71b
1a**
1b**
35R
35L
32R
32L
A4
A2
A5
A6

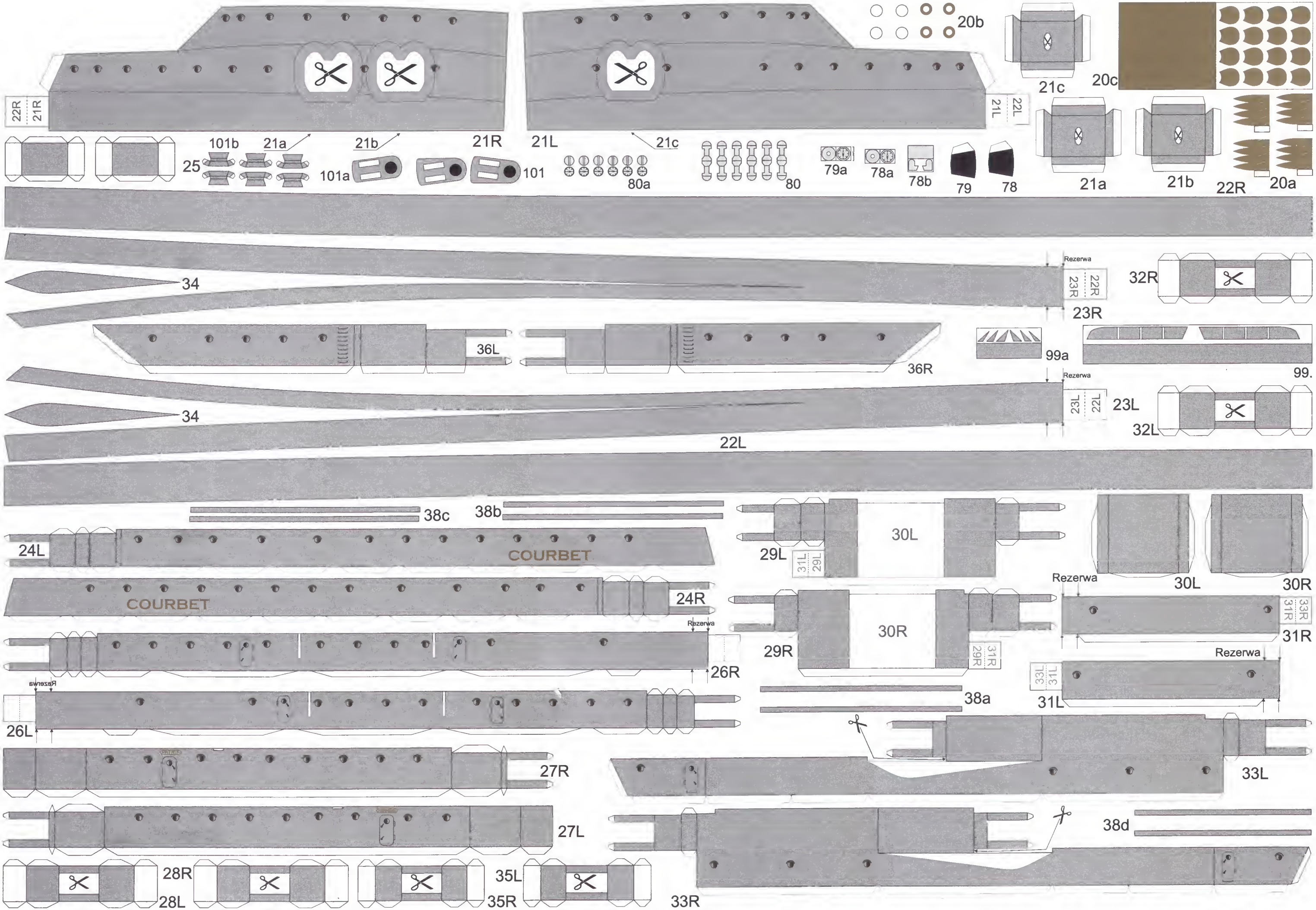

ELEMENTY DODATKOWE
84a
44
43
42
41
40
39
84b
109
102
135
98.
101
101a
134
133
62
71c
Cz.50
70b
Cz.40
Cz.49
71d
70a
2a**
Koła ratunkowe
60gR
60fR
60gL
60fL
64a
72
64d
64
74
74a
63
61
74b
70
48
49
47
46
54
59
58a
73a
73
65d
65e
60a
2b**
56
53
57b
55
57c
66.
65
67
69.
68
75
51
Zapas
71

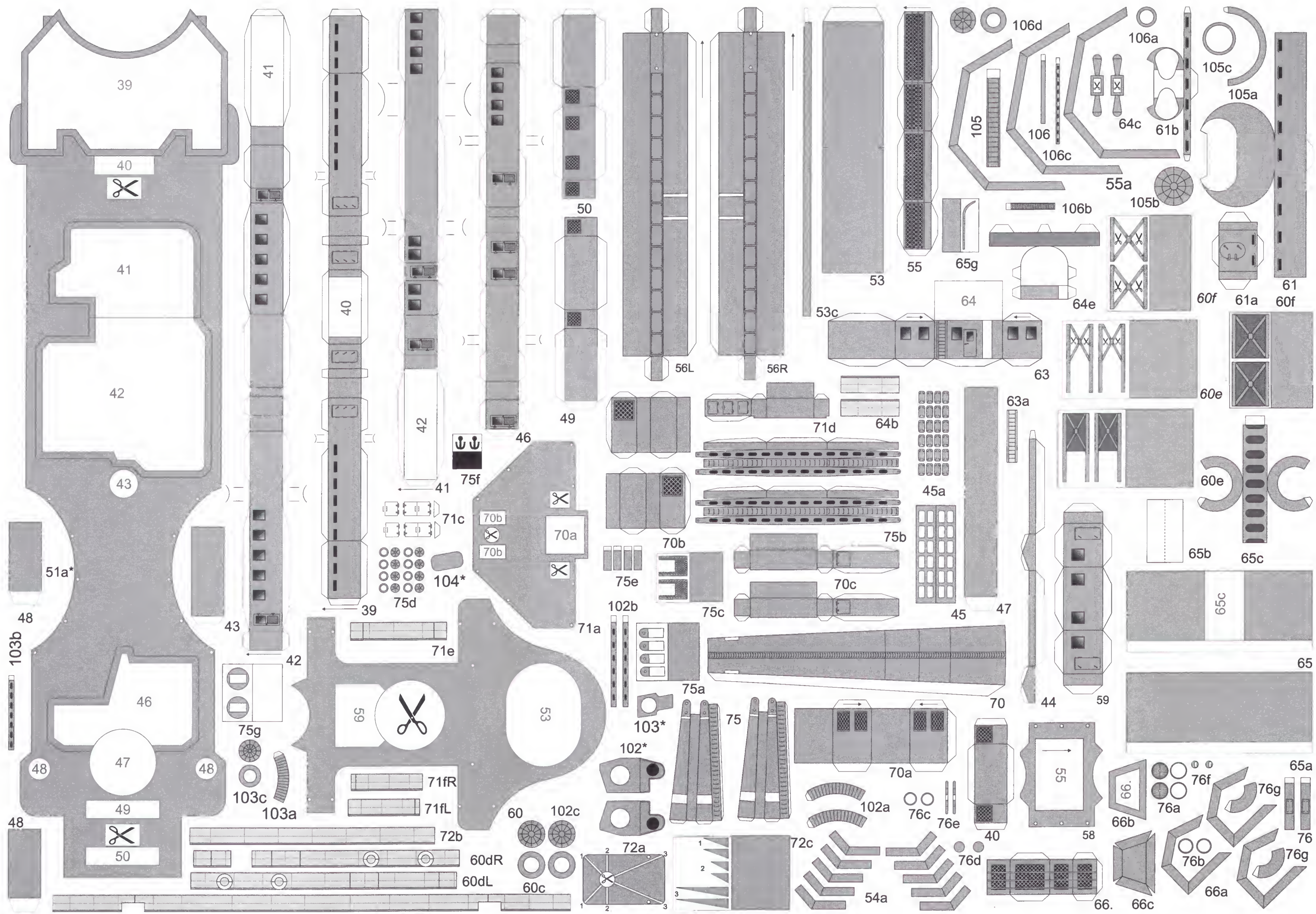

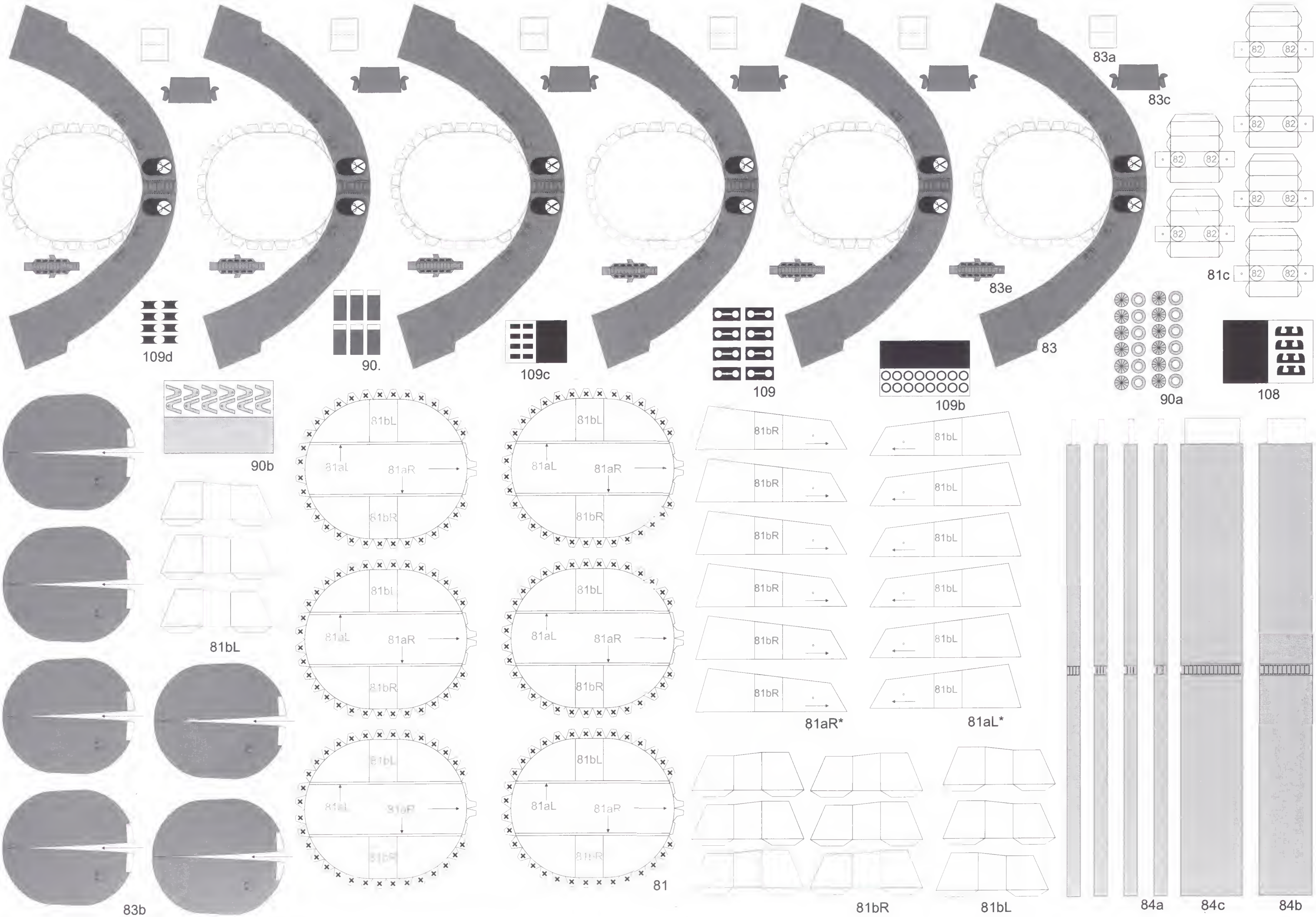
20d
18
18a
19a
19b
19c
19d
19e
19f
19g
19h
19i
17a
9.
7
6.
5
4
3
15L
15R
13L
14R
13R
16
12L
14L
11L
12R
11R
10

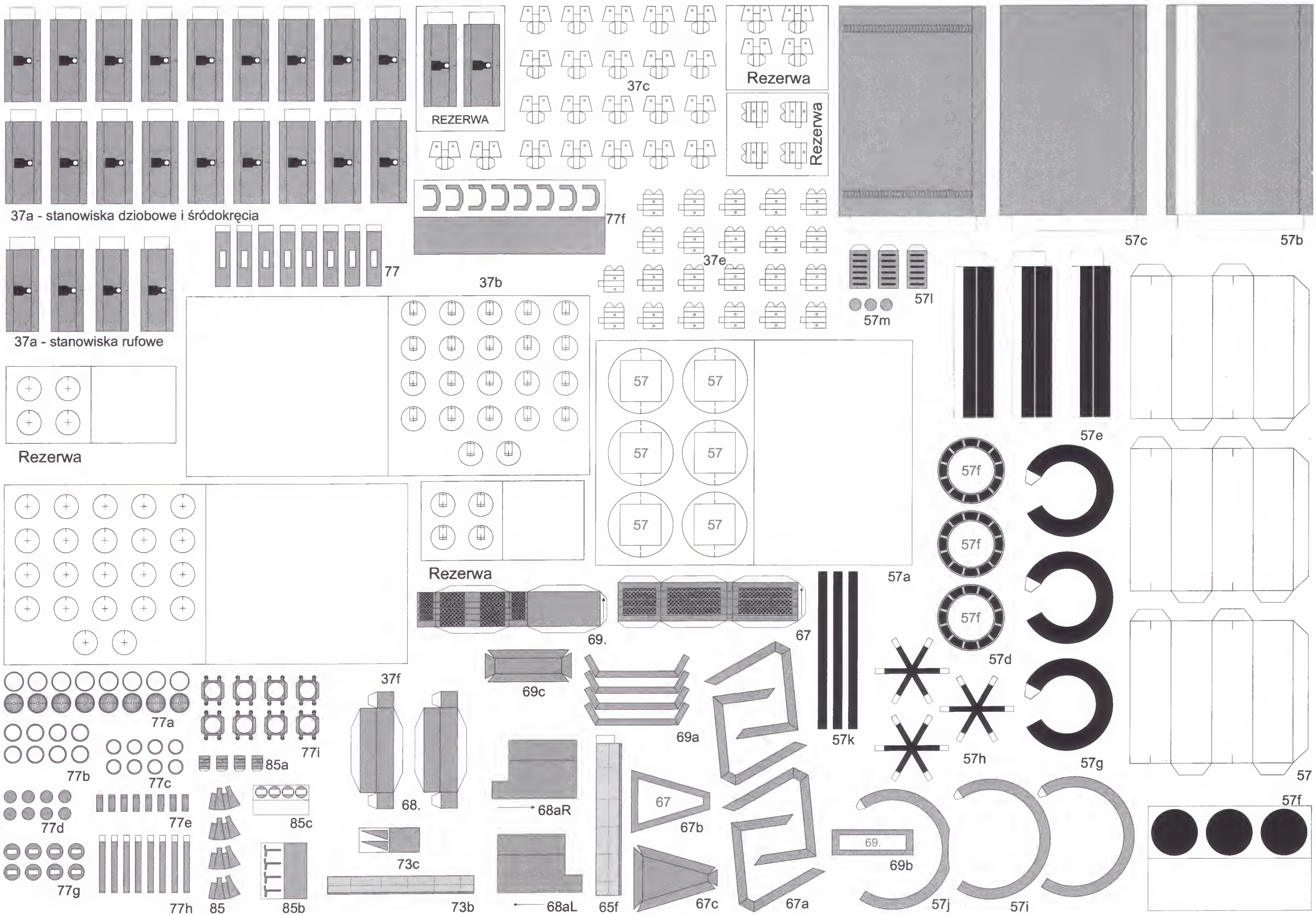

8g
8f
8e
8d
8c
8b
8a
8
ZAPAS
8g
8f
8a
8b
17
8d
8e
8c
8h

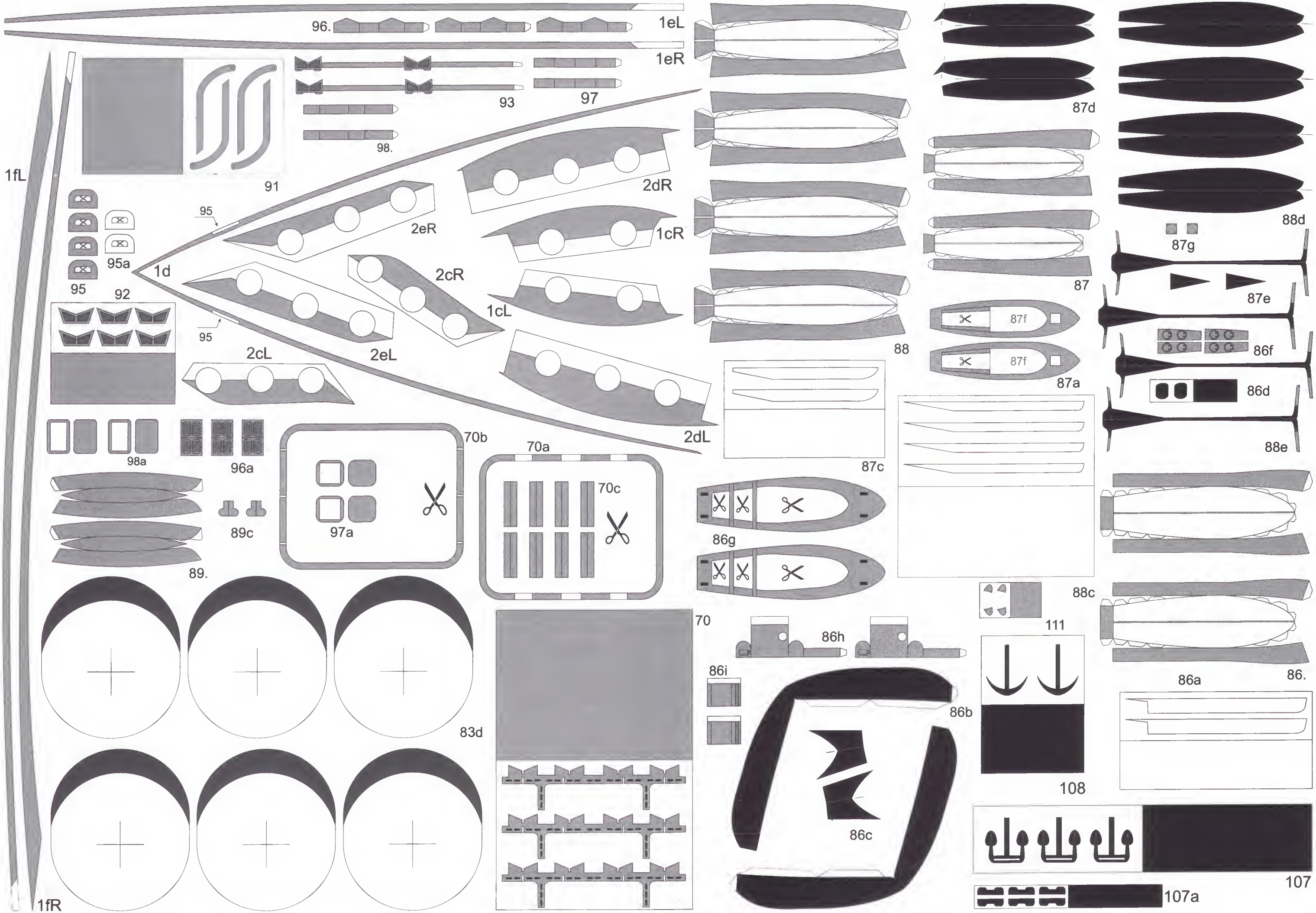

22R
21R
21L
22L
20b
21c
20c
20a
21a
21b
21R
21L
101b
21a
21b
21c
25
101a
101
80a
80
79a
78a
78b
79
78
22R
34
Rezerwa
23R
22R
23R
32R
36L
36R
99a
99.
34
Rezerwa
23L
22L
23L
32L
22L
38c
38b
24L
COURBET
30L
29L
31L
29L
30L
30R
COURBET
24R
Rezerwa
30R
29R
29R
31R
33R
31R
26R
Rezerwa
Rezerwa
33L
31L
26L
38a
31L
27R
33L
27L
38d
28R
28L
35L
35R
33R

39
40
41
42
43
46
47
48
49
50
51a*
103b
39
40
41
42
43
46
49
50
75f
53
53c
55
56L
56R
55a
105
106
106a
106b
106c
106d
105a
105b
105c
64
64b
64c
64e
65g
61
61a
61b
60f
63
63a
71d
45
45a
47
60e
65b
65c
65
65a
70b
70a
70c
71a
71c
75b
75c
75d
75e
104*
102b
75a
70
44
59
71e
75g
103*
102*
75
58
55
71fR
71fL
103c
103a
60
102c
102a
76c
76e
76d
40
66b
66
76f
76a
76g
76b
76
72b
60dR
60dL
60c
72a
72c
54a
66.
66c
66a

83a
83c
81c
82
83e
109d
90.
109c
109
109b
83
90a
108
90b
81bL
81aL
81aR
81bR
81aR*
81aL*
83b
81
84a
84c
84b

REZERWA
37c
Rezerwa
Rezerwa
37a - stanowiska dziobowe i śródokręcia
77f
77
37e
57c
57b
37b
57l
57m
37a - stanowiska rufowe
57
57e
Rezerwa
57f
Rezerwa
57a
69.
67
57d
37f
69c
77a
69a
57k
57h
57g
77i
85a
77b
77c
68.
68aR
67
67b
57f
77d
77e
85c
69.
69b
73c
77g
77h
85
85b
73b
68aL
65f
67c
67a
57j
57i

96.
1eL
1eR
93
97
98.
91
1fL
2dR
95
2eR
1cR
95a
1d
2cR
95
92
1cL
95
2cL
2eL
2dL
87d
87
88d
87g
87e
87f
87f
87a
86f
86d
88
87c
88e
70b
70a
70c
98a
96a
97a
89c
89.
86g
88c
111
70
86h
86i
86a
86.
86b
83d
108
86c
107
107a
1fR